

Abraham Lewin (1893–1943)

nauczyciel, członek zespołu „Oneg Szabat”, autor dziennika z getta warszawskiego

Abraham Lewin urodził się w 1893 r. w Warszawie w ortodoksyjnej rodzinie żydowskiej. Bardzo szybko stracił ojca, co zmusiło go do utrzymywania matki i trzech sióstr pomimo własnego młodego wieku. W 1916 r. otrzymał posadę nauczyciela języka hebrajskiego i nauk judaistycznych w prywatnym żeńskim gimnazjum Jehudija przy ul. Długiej 55 w Warszawie. Tam poznał Emanuela Ringelbluma, a także swoją przyszłą żonę Lubę Hotner. W okresie międzywojennym był aktywnym działaczem pionierskich organizacji syjonistycznych związanych z tzw. syjonizmem liberalnym (nurt syjonizmu identyfikujący się z europejską żydowską klasą średnią).

Podczas wojny przebywał w Warszawie, pracując w Żydowskiej Samopomocy Społecznej, gdzie stał na czele komisji młodzieżowej. Z żoną Lubą nauczał również na podziemnych kompletach macierzystego gimnazjum Jehudija. W późniejszym

okresie był pracownikiem szopu należącego do manufaktury stolarskiej Ostdeutsche Bautichlerei Werkstette (tzw. szop OBW) przy ul. Gęsiej 30. Od stycznia 1942 roku został członkiem podziemnej organizacji „Oneg Szabat”, gdzie pod pseudonimem „Nowolipie” pracował jako kopista archiwizowanych dokumentów. Dostarczał też do Archiwum wywiady z docierającymi do getta uchodźcami.

Najważniejszym dokumentem przekazany przez Lewina do zbiorów Archiwum był jego dziennik, obejmujący okres od 26 marca 1942 r. do 16 stycznia 1943. Dokładna data śmierci Abrahama Lewina i jej okoliczności nie są znane. Zapisy w dzienniku urywają się wraz z ukryciem II części Archiwum Ringlebluma.

Data publikacji: 2021-08-13

Data wydruku: 2022-03-04 06:40

Źródło: <http://1943.pl/arttykul/abraham-lewin/>